

[Madsen-Mygdal.]

den Vej at gaa at sætte Udgifterne ned. Og der er ingen Udgifter, der skal undtages derfra, ærede Medlem. Hvilke Udgifter der skal sættes ned, det Spørgsmaal maa jeg derfor besvare med: Det skal alle de Udgifter, som overhovedet kan sættes ned. Og hvor meget de skal sættes ned, kan hverken det ærede Medlem eller jeg sige; vi skal nedsætte, til vi faar en Balance.

Jeg minder om, at i Aarene før 1914 var Kommunernes og Statens Udgifter tilsammen 170 Mill. Kr. Nu er vi oppe paa en Udgift af tilsammen over 700 Mill. Kr. i Stat og Kommune, og vi har haft en mægtig Indtægtsnedgang i de sidste to Aar. Det er fuldkommen ligegyldigt, hvad det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) siger, og hvad jeg siger i den Sag: Hvis vi kommer til det Punkt, at vi ikke har Penge, kan vi ikke fortsætte med at bruge Penge; saa maa der foretages en Nedsættelse, indtil vi faar Balance.

Vi har stillet Forslag om betydelige Reduktioner; vi har stillet et Forslag til en Lønningslov, hvorved Statstjenestemændene bliver anbragt under lige Vilkaar med de frie Erhvervs Udøvere. Vi har stillet Forslag om en ændret Alderdomsunderstøttelseslovgivning. Men vi har hævdet, at kun en Regering, der vilde gaa ind for det, kan stille de Forslag, der kræves i saa Henseende.

Hans Hansen: Den højtærede Landbrugsminister sagde, at jeg havde fremsat nogle rigtige Betragtninger; men det nyttede alt sammen intet, naar der ingen positiv Stilling var til de foreliggende Lovforslag. Jeg maa have Lov til at sige til den højtærede Landbrugsminister, at Krisehjælpen ud fra den Betragtning, jeg gør gældende, netop er det negative. Jeg kan karakterisere den med et Billede, som jeg har hørt anvendt en Gang: Et Skib finder en druknende Mand, man trækker ham op, giver ham lidt tørt Tøj paa og er lidt god ved ham, og smider ham saa paa Hovedet i Havet igen. Paa samme Maade virker Krisehjælpen; den er det negative: en Udskydelse af en varig Løsning, et Tilskud til Krisens Bevaring her i Landet. Andet er Krisehjælpen ikke.

Hvis Regeringen og de Partier, der støtter den, vil gaa ind for en varig Løsning af Krisen, maa de efter min Mening i alt Fald ikke gaa Toldvejen. Men det er jo ikke svært at se, at det trækker op til et nyt Forlig, hvor man paa ny bruger det Middel, der er det værste af alle for Landbruget, nemlig at forhøje den indirekte Beskat-

ning — for Tolden er netop det, som er en Særbeskatning paa Landbruget.

Jeg begriber ikke, at nogen kan tro, at man i ret stor Udstrækning i dette Øjeblik kan skære ned paa de sociale Bevilinger; og jeg begriber endnu mindre, at man taler om Tilpasning for at opnaa Balance, saaledes som det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal gjorde, naar han for ganske nylig sammen med sit Parti har stemt for at forhøje de højestlønnede Tjenestemænds Løn. Jeg begriber ikke, at man kan tale om Tilpasning af sociale Udgifter — for det er jo dér, det ærede Medlem vil sætte ind — i samme Øjeblik man stemmer for at forhøje Lønninger, netop paa de Steder, hvor det efter almindelige Begreber ikke var nødvendigt.

Fraenkel: Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal misforstod mig før, hvad jeg ikke skal tage ham ilde op; men jeg vilde dog gerne rette Misforstaaelsen. Det ærede Medlem havde vendt sig imod Retsstatspartiet og imod Henry Georges Teori om de samfundsskabte Værdier i Landbruget og sagde: Der er ingen samfundsskabte Værdier i Landbruget i Øjeblikket; der er kun arbejdsskabte Værdier. Og saa sagde jeg op til ham: Det er netop Ulykken. Dermed vilde jeg sige, at hvis der havde været samfundsskabte Værdier foruden de arbejdsskabte Værdier, saa vilde man kunne tænke sig, at der var en Kapitalreserve i Landbruget; ved hvilken det kunde ride Stormen af. Men det er der altsaa ikke.

For øvrigt giver jeg det ærede Medlem ganske Ret, naar han vendte sig til Byerne og sagde, at dér findes de samfundsskabte Værdier. Jeg vil ikke gaa saa vidt som det ærede Medlem at sige, at kun dér findes de; men dér findes ogsaa samfundsskabte Værdier i Byerne. Fejlen i den hele Teori er simpelt hen den, at der findes overhovedet ingen Produktion i et Samfund i Vækst, som ikke foruden de arbejdsskabte Værdier har et Plus af samfundsskabte Værdier, det vil sige af Værdier, der kommer frem, fordi Samfundet bliver større og der altsaa bliver et større Marked for Producenterne, end der vilde være uden det.

Men det fører mig ind til Spørgsmaalet om, hvor Kærnen i Landbrugets Misère ligger i Øjeblikket. Og dér mener jeg, at dette Punkt gaar man alt for meget udenom, naar man taler om disse Spørgsmaal, og ganske særlig gaar Landbruget udenom det. Men det tror jeg ikke er rigtigt. Vi har her med saa store og saa vanskelige Problemer at gøre, at det ikke hjælper at